

Bruxelles, 15. studenoga 2017.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0230 (COD)**

13249/17
ADD 1 REV 1

CLIMA 280
ENV 848
AGRI 553
FORETS 44
ONU 136
CODEC 1600

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	12829/17
Br. dok. Kom.:	11494/16 - COM(2016) 479 final
Predmet:	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama – opći pristup = Izjave

Za delegacije se u prilogu nalaze izjave Hrvatske, Poljske, Finske i Komisije u vezi s općim pristupom koje je donijelo Vijeće (okoliš) 13. listopada 2017. Izjave će se unijeti u zapisnik sa sastanka Vijeća.

HRVATSKA

"Iako su u zadnjoj verziji nacrtu LULUCF Uredbe djelomično prihvaćeni hrvatski amandmani kojima su potvrđene specifične okolnosti u Republici Hrvatskoj uslijed ratnih događanja tijekom 90-tih, a koje su direktno utjecale i još uvijek utječu na gospodarenje šumama, Republika Hrvatska smatra nužnima daljnje dorade nacrtu Uredbe u pravcu uvažavanja pojedinačnih specifičnosti, primarno u dijelu koji se odnosi na količine kompenzacije u Dodatku VII.

Kao zemlja vrlo bogata šumskim područjem, (čak 43 % ukupne površine), predloženim tekstom općeg pristupa LULUCF Uredbe odnosno predloženim mehanizmom fleksibilnosti od 9,6 mtCO₂ u razdoblju 2021. – 2030. i uz predloženi faktor kompenzacije od 12 %, Republika Hrvatska je dovedena u poziciju da bude nepravedno penalizirana. To također znači da bi industrijski sektor i gospodarstvo trebali kompenzirati emisije iz LULUCF sektora, iako će u stvarnosti taj sektor do 2030. imati odlive.

Recentne stručne procjene pokazuju da je Republici Hrvatskoj potrebna veća kompenzacija (kompenzacijski faktor od 32 %), odnosno kompenzacijska granica od 2,5 Mt godišnje. Navedene procjene uzimaju u obzir da za Republiku Hrvatsku referentno razdoblje (2000. – 2009.) nije bilo reprezentativno jer je intenzitet sječe bio relativno mali i ispod optimalne razine, a što je posljedica domovinskog rata i miniranih šumskih područja. Nastavno tome, u Republici Hrvatskoj u planu je povećanje intenziteta sječe, uz obavezni kontinuitet održivog gospodarenja šumama i trajno zadržavanje CO₂ odliva.

S obzirom na sve navedeno Republika Hrvatska i dalje smatra da joj je potrebno povećanje određene količine kompenzacije u Dodatku VII te nije u stanju podržati usvajanje općeg pristupa."

POLJSKA

„Šume i tlo najveći su spremnici ugljika u svijetu. Degradacija tla i šuma negativno utječe na kvalitetu vode, pristup vodi i bioraznolikost te pogoršava globalne probleme poput gladi, siromaštva i migracija. Ograničavanje ili čak potpuno iskorjenjivanje tih problema sastavni je dio Pariškog sporazuma. Prvenstveno se obnovom prirodnih sustava kao što su šume i tlo treba poboljšati kvaliteta vode i zaštititi bioraznolikost. Sjećom stabala u skladu s obnovom prirodnih sustava poboljšavaju se okolišni uvjeti, štiti bioraznolikost i stvaraju radna mjesta, među ostalim u ruralnim područjima.

Poljska bi stoga željela izraziti zabrinutost u pogledu predloženog Nacrta uredbe i **duboko razočaranje razinom složenosti novih prijedloga u tekstu dokumenta koji je donesen kao opći pristup na sastanku Vijeća za okoliš 13. listopada 2017. Dogovoreni tekst nije razumljiv prosječnom čitatelju. Smatramo da moramo pronaći transparentno i razumljivo rješenje** koje svi mogu prihvatiti. Izrađeni dokument bit će predstavljen na forumu u okviru Konvencije o klimatskim promjenama. Predložena referentna razina za šumska zemljišta kojima se gospodari dio je nacionalno utvrđenog doprinosa Unije na temelju Pariškog sporazuma i ta metoda mora biti prihvatljiva drugim stranama. Štoviše, moramo osigurati da se predloženim rješenjem ne stvori dodatno administrativno opterećenje i ne zanemari napredak u znanosti i obrazovanju. EU u tom pogledu mora biti uzor zemljama u razvoju.

Činjenica da **su šumski ekosustavi najveći i najvažniji spremnici ugljika u Europi u predloženom zakonodavstvu nije uzeta u obzir u dovoljnoj mjeri.** Države članice održivo gospodare šumama, čime godišnja količina neto uklanjanja iznosi 440 Mt CO_{2eq}. **U zakonodavnom prijedlogu nedostaje poticaj za države članice da poduzmu mjere kojima bi se moglo doprinijeti profesionalizaciji gospodarenja šumama čime bi se povećao potencijal ublažavanja koji posjeduju šume i uzeo u obzir organski ugljik u šumskom tlu.** U prijedlogu se ne upućuje na mogućnost povećanja količina uklanjanja šumama kao rezultata dodatnih aktivnosti u okviru gospodarenja šumama, primjerice prenamjenom šumskih sastojina, jačanjem potencijala prirodnih šumskih sastojina i reguliranjem razdoblja rotacije za starije šumske sastojine. **Osim toga, trebali bismo izbjeći stvaranje pravila na temelju kojih bi se stvorila negativna bilanca kad prognoze zalihe šumske biomase do 2030. rastu i predstavljaju znatan odliv.**

Uvođenje pravila o neutralnoj ili pozitivnoj bilanci (*no-debit rule*) u Uniji također daje razloga za zabrinutost. To je novo pravilo koje nije obvezujuće na temelju Kyotskog protokola te je uvedeno na razini Unije. Prvo, to pravilo temelji se na članku 4. Nacrta uredbe prema kojem su države članice obvezne osigurati da nemaju neto emisije u sektoru LULUCF. Drugo, na temelju te ideje nastaje zabrinjavajući presedan u određivanju cilja za EU. To bi moglo imati znatan utjecaj na način na koji se gospodari šumama u pojedinim državama članicama. Snažno bismo naglasili činjenicu da je šumarstvo pod nadležnošću država članica, a određivanjem cilja na razini Unije te bi se ovlasti ugrozile. Treće, održivo gospodarenje šumama velika je vrijednost već samo po sebi i ne smije postati uvjetovano djelovanjem susjednih zemalja. Države članice koje su ispunile obveze iz članka 4. Uredbe i održivo gospodare šumama ne smije se kazniti zbog ispunjavanja obveza koje su im nametnute. Državama članicama dodjeljuje se naknada na temelju proizvoljno odabranog razdoblja za referentnu razinu za šumsko zemljište kojim se gospodari; stoga bi sve države trebale imati pravo na naknadu ako je potrebna. Četvrto, države članice neće saznati imaju li pravo iskoristiti svoju naknadu gotovo do kraja obračunskog razdoblja, zbog čega neće moći započeti s ikakvim važnim strateškim planiranjem, s obzirom na to da nisu sigurne hoće li ispuniti cilj EU-a.

Također bismo željeli izraziti naše stajalište o referentnoj razini za šumsko zemljište kojim se gospodari i predstaviti naše tumačenje načina na koji bi se ta razina trebala odrediti te koje bi faktore trebalo uzeti u obzir pri određivanju.

Prema našem mišljenju, **referentna razina za šumsko zemljište kojim se gospodari za određenu godinu trebala bi biti u skladu s prirodnim modelom razvoja šumskih resursa; njome bi se trebalo uzeti u obzir potrebu da se poveća potencijal za šumski rast te trenutačnu i predvidljivu strukturu starosnih razreda šumskih sastojina u određenoj državi članici.**

Naglašavamo da bi se u referentnoj razini za šumsko zemljište kojim se gospodari trebalo uzeti u obzir praćenje i redovita procjena karakteristične bioraznolikosti specifične za ulogu koju šume imaju u sustavu zaštite prirodnih resursa države članice. Sva djelovanja kojima se utječe na rast šumskih resursa, čime se uzrokuje „povoljan” odmak od tog modela, dodatna su antropogena djelovanja koja se moraju uzeti u obzir u predloženoj obračunskoj metodi.

Postoji stvarna potreba za promjenom metodologije aranžmana za referentnu razinu predloženu u Nacrtu uredbe. Ne smije biti promjena u pristupu kojima bi se odstupilo od nekad neosporne doktrine i dovelo do toga da se rastući šumski resursi u određenoj zemlji zbog umjetnih ograničenja za potrebe obračunskog sustava smatraju izvorom emisije, a ne prirodnim odlivom.

Predlažemo da se u referentnoj razini za šumsko zemljište kojim se gospodari uzmu u obzir učinak promjena povezanih s prirodnom dinamikom i struktura starosnih razreda. Važno je naglasiti da države članice ne bi trebale biti kažnjene zbog održivog gospodarenja šumama kojim se povećavaju šumski resursi i koje se provodi u skladu s uspostavljenom praksom te u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

Slažemo se s Komisijom da neuravnotežena šumska starosna struktura (u slučajevima porasta starijih starosnih razreda) može dovesti do dugoročnog smanjenja uloge šuma kao odliva ugljika.

Unatoč pokušajima Komisije da uvjeri države članice da se pristupom za referentnu razinu za šumsko zemljište kojim se gospodari ne bi trebalo neopravdano utjecati na buduća ograničenja u pogledu intenziteta gospodarenja šumama, uvođenje mogućih ograničenja u predloženom zakonodavstvu može biti suprotno duhu Pariškog sporazuma koji je osmišljen tako da se zadrži ili poveća uloga šuma kao dugoročnog odliva.

Trebalo bi istaknuti da s gledišta razumijevanja kako šume funkcioniraju i korištenja tim šumama za gospodarski razvoj predložena referentna razina nije ispravna. Naš koncept za uključivanje šumarstva u klimatsku politiku uključuje povećanu šumsku produktivnost, odnosno povećanu proizvodnju drva. Taj je pristup koristan za društvo, ali njime se daje i važnija uloga šumama u zaštiti i oblikovanju bioraznolikosti i veći učinak na kvalitetu vode i obnovu tla. Ovom se izjavom želi skrenuti pozornost na ta pitanja i zatražiti da se naši zahtjevi uzmu u obzir.”

FINSKA

„Finska se snažno zalaže za globalni klimatski program, uključujući Pariški sporazum i ambiciozni klimatski i energetske paket EU-a. Dugoročni je cilj Finske ugljično neutralno društvo koje se temelji na obnovljivim izvorima energije i zamjena fosilnih materijala održivo proizvedenim biološkim materijalima. Finska je odlučila povećati udio obnovljive energije u krajnjoj potrošnji energije na iznad 50 %, postupno ukinuti uporabu ugljena u proizvodnji energije i prepoloviti uporabu fosilnih goriva do 2030. Naš je cilj da budemo ugljično neutralni do 2045.

Finska ističe da bi ishod Vijeća za okoliš od 13. listopada 2017. doveo do znatnog rizika od toga da se u pravilima za obračun ne odražava stvarno stanje. Ishodom se ne bi dao poticaj održivom gospodarenju šumama niti potakla uporaba održivih i dugotrajnih šumskih proizvoda i prelazak na biogospodarstvo. Kompenzacija predviđena uredbom pozitivan je pomak, ali dogovorena količina za Finsku nije dovoljna za rješavanje negativne bilance uzrokovane pravilima za obračun.

U Finskoj sektor LULUCF, a posebice šume, jest i nastavlja biti znatan neto ponor. No zbog pravila za obračun šume bi se smatrale izvorom emisija te bi stvaran cilj smanjenja emisija za Finsku bio znatno veći od 40 %. To ne bi bilo u skladu sa zaključcima Europskog vijeća iz listopada 2014.”

EUROPSKA KOMISIJA

„Na zahtjev nekoliko država članica Komisija bi željela pojasniti svoje tumačenje pravila za obračun za šumsko zemljište koja su iznesena u Komisijinu prijedlogu Uredbe LULUCF.

Komisija podsjeća kako u njezinu prijedlogu za Uredbu LULUCF stoji da se uklanjanja i emisije na šumskom zemljištu kojim se gospodari obračunavaju u odnosu na referentnu razinu za šume.

Komisija ponavlja da se, u skladu s navedenim prijedlogom, predložena referentna razina za šume temelji na procjeni budućeg ponora ugljika koji predstavlja određena šuma, što se izračunava projekcijom u budućnost zabilježenih karakteristika te šume i praksi i intenziteta gospodarenja šumom dokumentiranih u prošlom referentnom razdoblju¹.

Komisija naglašava da se u predloženoj referentnoj razini za šume u potpunosti uzima u obzir budući utjecaj dinamičnih karakteristika šume koje su povezane s njezinom starošću, što uključuje promjer stabala, vrste, trajanje rotacije i prošle stope rasta te se ne sprječava buduće povećanje sječe. U pravilno dokumentiranim slučajevima te karakteristike mogu se upotrijebiti za opravdavanje sječe do razine godišnjeg prirasta. Takvo povećanje sječe spojivo je s pristupom na temelju referentne razine za šume. Kako bi se to moglo provesti, pri utvrđivanju referentne razine za šume treba uračunati smanjenje uklanjanja koje proizlazi iz takve povećane sječe.

Neuravnotežena starosna struktura šume (s previše starih stabala) može dovesti do dugoročnog smanjenja funkcije ponora. Komisija potvrđuje državama članicama da pristup na temelju referentne razine za šume stoga neće prekomjerno ograničiti buduće promjene intenziteta gospodarenja šumama usmjerene na održavanje ili povećavanje njihova dugoročnog efekta ponora ugljika u skladu s Pariškim sporazumom.”

¹ U dokumentu 12829/17 to je razdoblje od 2000. do 2009.